

Mihály Szentmártoni S.J.

USTANOVA APOSTOLA (Mk 3, 20-21)

Naslov ovog kratkog evanđeoskog izvještaja je „Ustanova Apostola“. Mi obično govorimo o „Pozivu Apostola“, ali ovdje se radi o nečem višem, nego o običnom pozivu. U pozivu osoba ostaje ista osoba, kao i prije, a ovdje Isus stvara nešto novo: stvara nove ljude i stvara jedno novo tijelo, koje će se zvati apostolski zbor, ili jednostavnije „Dvanaestorica“.

Mi ovu scenu obično predstavljamo sebi kao vrlo svečan moment, vidimo Isusa kako u dostojanstvenom stavu, s božanskim autoritetom i s neodoljivim pogledom ide od jednog do drugog, izgovara im imena i naređuje da odsad budu s njim. Sigurno, da ovakav pristup ovom tekstu i ovom prizoru može dati mnogo hrane za naš duhovni život, jer nam je drago misliti kako je Isus i nas pozvao na sličan način. Ali ovakav pristup ostavlja i nešto tuge u našoj duši, jer nalazimo doduše sebe i svoje zvanje, ali kao da ne nalazimo Isusa koga možemo voljeti i oduševljavati se za njega. A ipak, upravo takav Isus je prisutan u ovom prizoru. Ovaj izvještaj, naime, moguće je čitati i s drugačije perspektive.

Ključ za drugačiji pristup Isusovu pozivu jest jedna mala, na prvi pogled nevažna okolnost: Isus daje nadimke svojim budućim Apostolima. Saznajemo da je Šimuna nazvao Petrom, tj. stijenom, a Jakova i Ivana sinovima groma. Dati nekom neko drugo ime, nije novost u biblijskom svijetu. U Starom Zavjetu Abram dobiva novo ime i postaje Abraham, Izrael postaje Izakom. U Novom Zavjetu Saul postaje Pavao. Ova promjena imena izražava promjenu srca. Tu logiku je slijedio vjekovni običaj u redovničkom staležu, gdje su mladim redovnicima nadjenuli novo ime kao znak novog života. Ali u ovom evanđeoskom prizoru ne radi se o tome.

Ovdje se radi o tome, da je Isus svoje buduće apostole nazvao nadimkom. To možemo zaključiti iz toga, da su ta nova imena zapravo pomalo i šala na račun tih ljudi. Teško je zamisliti u ovom momentu Petra kao čvrstu stijenu, a Jakova i Ivan kao sinove groma. Petar je više naličio na živi pijesak, a Jakov i Ivan na uplašene šegrte (Ivan je mogao imati 15 godina tada). Nazvati nekoga nadimkom ima duboko psihološko značenje i izražava dvije stvari: da smo shvatili drugu osobu i da volimo drugu osobu. U pubertetu je poznata pojava da mladi ljudi rado nazivaju jedni druge, ali i svoje nastavnike nadimkom, koji vrlo često izražava neku bitnu karakteristiku dotične osobe. A zaljubljenici, roditelji i djeca, rado nazivaju jedni druge raznim milim imenima.

Ako sada predočimo Isusa, vjerojatno ga vidimo u krugu tih ljudi s tihim, razdraganima, pomalo nestašnim smiješkom, kako se obraća svojim budućim apostolima, pa njegov poziv bismo mogli nekako ovako prevesti: „Hajde dečki, ja vas poznajem i ja vas volim, krenimo u jednu zajedničku avanturu. Dođi Buco (Jakov), dođi Mali (Ivan), dođi Brundalo (Toma), dođi Sanjar (Natanael), i tako redom. Scena je draga, atmosfera prijateljska, pa su pozvani mogli osjetiti da ih Isus poznaje i da ih voli, pa su krenuli s njima s oduševljenjem.

Isus i nas poznaje i voli. Svaki od nas ima nadimak kod Isusa. Kako mene Isus zove od milja? Važno je to znati, jer nam može biti od pomoći u poteškoćama. Evo jedna kratka poučna priča što to znači.

Dječak i pas

Na ogradi u voćnjaku jedne kuće na kraju grada stajao je natpis: „Prodajem rasnu štenad“. Neki je dječak pozvonio, a kad se domaćin pojavio, gurnuo je dečko ruku u džep i rekao: „Imam dva eura i 37 centi. Mogu li pogledati štence?“ Čovjek je zviždnuo i iz kućice na kojoj je pisalo „Lady“ izašla je kuja koju je pratilo petero štenadi. Jedno je malo šepalo.

„Što mu se dogodilo“, upitao je dječak.

„Veterinar je rekao da ima blago iskrivljene šape. Vjerojatno će šepati cijelog života.“

„Kupio bih ga, ako je moguće“, ponudio je dječak.

Gazda mu ga je htio pokloniti ali dječak je odgovorio: „On je jednako vrijedan kao i drugi, svaki ću tjedan donositi novac dok ne namirim njegovu cijenu.“

„Ali zašto kupuješ bolesna psa? Neće moći trčati s tobom niti ćeš s njim moći u planine!“

Dječak se sagnuo i zasukao nogavicu da pokaže svoju nogu. Bila je iskrivljena i imala metalnu šipku.

„Znate, ni ja ne mogu trčati, psić treba nekoga tko će ga razumjeti.“

Pouka: Isus je u ovom evanđeoskom prizoru pokazao da razumije svoje apostole. On razumije i nas.

Ovaj nam prizor može dati tri poticaja za naš rad na području animiranje zvanja. Radi se o trima stavovima, koji nam pružaju oslonac za pristup budućim kandidatima.

1. *Stav poštenja.* – Svećeničko ili redovničko zvanje nije samo naš izbor, nego se temelji na Božjem pozivu: naš pristanak je uvijek samo odgovor na taj poziv. To treba kandidatima jasno dati na znanje. Danas se često čuje ili čak vidi na neki reklamama tekst, da ako netko hoće naći mir, sreću i zadovoljstvo neka se priključi određenoj redovničkoj zajednici. To nema smisla, mi u redovničkom i svećeničkom životu ne tražimo sebe, nego Isusa Krista. Možemo slobodno pitati kandidata, koji su to znakovi po kojima prepoznaje da ga Bog zove: privlačnost svećenicima i redovnicima, zanimanje za ljude, molitveni život (osobito je važno vidjeti, kao zamišlja Boga).

2. *Stav prijateljstva.* – Svećenički i redovnički život je i ljudski gledano lijep život.

3. *Stav odlučnosti.* – Ne moramo moljakati, nego poticati, hrabriti: kreni!